

Αθήνα, 14 Νοεμβρίου 1996

ΘΕΜΑ : “Δυνατότητες Ελληνο-Ιταλικής Συνεργασίας για την από κοινού ανάληψη πρωτοβουλιών στα Βαλκάνια”.

1. Τομέας Ενέργειας.

1.1 Δυνατότητες Συνεργασίας ΔΕΗ-ΕΝΕΛ.
(Υπόδειγμα 1).

1.2. Διασύνδεση Ηλεκτρικών Συστημάτων Ελλάδας - Ιταλίας μέσω υποβρυχίου καλωδίου.
(Επισυνάπτονται σημειώματα - Υπόδειγμα 2).

2. Τομέας Έρευνας και Τεχνολογίας.

(Επισυνάπτεται σημείωμα της Γ.Γ.Ε.Τ. - Υπόδειγμα 3).

ΤΟΜΕΑΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ ΣΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Η ΔΕΗ και η αντίστοιχη ηλεκτρική επιχείρηση ENEL έχουν κατά καιρούς συνεργασθεί στα πλαίσια υποβολής προσφορών για την ανάληψη Κοινοτικών έργων στις χώρες της Βαλκανικής και χωρών της πρώην ΕΣΣΔ.

Η ΔΕΗ επιθυμεί την επέκταση της συνεργασίας με την ENEL σε συγκεκριμένα έργα όχι μόνο για την Βαλκανική αλλά την ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου.

Στα πλαίσια αυτά η ΔΕΗ θα επιθυμούσε:

1. Την ανάληψη από κοινού με την ENEL έργων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην Αλβανία, Π.Δ. Γιουγκοσλαβίας, Βουλγαρία, Τουρκία, Παλαιστίνη, Αίγυπτο, Μαρόκο.

Τα έργα θα μπορεί να περιλαμβάνουν μεμονωμένα ή συνολικά την μελέτη, κατασκευή, επίβλεψη, συγχρηματοδότηση και εκμετάλλευση.

2. Την ανάληψη έργων αναδιάρθρωσης ή και λειτουργίας επιχειρήσεων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Στα πλαίσια γενικότερων στρατηγικών στόχων και για την προώθηση της κατασκευής της υποβρύχιας διασύνδεσης Ελλάδας - Ιταλίας που αποτελεί στρατηγικό στόχο της ΔΕΗ θα μπορούσε να υπάρξει αποτελεσματική συνεργασία με Ιταλικές επιχειρήσεις και την ENEL για την ανάπτυξη ανθρακικής μονάδος που θα μπορούσε να κατασκευασθεί στο Αλιβέρι και να χρησιμοποιηθεί και για εξαγωγικούς σκοπούς για χώρες που θα διασυνδέονται με την Ελλάδα.

11.11.96

Διασύνδεση Ηλεκτρικών Συστημάτων
Ελλάδας - Ιταλίας

1. Η συμφωνία που έχει υπογραφεί μεταξύ ΔΕΗ και ENEL επιμερίζει το κόστος του έργου (304 MECU) κατά 75% στην Ιταλική πλευρά και κατά 25% στην Ελληνική.

Η Ε.Ε. επιδοτεί το έργο μέσω του προγράμματος REGEN (1992) και INTEREG II (1996) με ποσοστό 35% και 40% αντιστοίχως.

2. Η ΔΕΗ έχει αναλάβει την κατασκευή τριών Γραμμών 400 kV μήκους 300 χλμ.

Το ΥΠΕΧΩΔΕ και ΥΠΑΝ έχουν εγκρίνει τους περιβαλλοντικούς όρους.

Η ΔΕΗ μέχρι σήμερα έχει δαπανήσει 15,3 MECU για μελέτες, αγορά υλικών και χώρου για το Σταθμό Μετατροπής, έχοντας καλύψει το πρόγραμμα REGEN.

3. Η ENEL έχει αναλάβει την κατασκευή :
 - του υποβρυχίου καλωδίου που το έχει αναθέσει στην Pirelli
 - των σταθμών μετατροπής που τους έχει αναθέσει στην ABB
 - ενναέριας γραμμής 400 kV μήκους 45 χλμ.

Η ENEL έχει δαπανήσει μέχρι σήμερα 21,9 MECU έναντι 88 MECU του προγράμματος REGEN που λήγει στο τέλος του 1996.

4. Το Ιταλικό Υπουργείο Δημοσίων Έργων δεν δέχεται να δώσει την τελική έγκριση για το έργο, λόγω αντιδράσεων δήμων και κοινοτήτων της περιοχής Lecce, που πρότειναν το καλώδιο να καταλήγει βορειότερα, στο Brindisi.

Η νέα διοίκηση της ENEL δεν δέχεται να αναλάβει την επιπλέον δαπάνη που συνεπάγεται η προταθείσα αλλαγή.

Η αλλαγή αυτή, πέραν της σημαντικής αύξησης του κόστους, συνεπάγεται την κατά 2 - 3 χρόνια καθυστέρηση του έργου και την απώλεια της κοινοτικής χρηματοδότησης.

Η νέα διοίκηση της ENEL, κατά πληροφορίες, είναι γενικά αρνητική για το έργο, θεωρώντας ότι δεν είναι αποδοτικό για την ENEL.

5. Κρίνεται σκόπιμο η Ελληνική Κυβέρνηση να παρέμβει :

- Προς την Ιταλική Κυβέρνηση, για την αδειοδότηση του έργου

- Προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για αντίστοιχη παρέμβαση προς την Ιταλική Κυβέρνηση και χορήγηση παράτασης του REGEN προς την ENEL.

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

για την πορεία υλοποίησης του Λειτουργικού Προγράμματος “Συμπλήρωση ενεργειακών δικτύων Ελλάδας -Ιταλίας “

Στις 8.11.96 έγινε στην Ρώμη Επιτροπή Παρακολούθησης για την πορεία υλοποίησης του Λειτουργικού Προγράμματος “Συμπλήρωση Ενεργειακών Δικτύων Ελλάδας - Ιταλίας”. και διαπιστώθηκαν τα παρακάτω:

1) Το έργο χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα REGEN και την κοινοτική πρωτοβουλία Interreg II .

Η ελληνική πλευρά έχει απορροφήσει την σχετική δέσμευσή της από το REGEN ενώ η Ιταλία σε σύνολο 88 MECU έχει απορροφήσει μόνο 22 MECU και αυτά κυρίως σε μελέτες.

2) Στις 26.3.96 μετά από 2,5 χρόνια το Υπουργείο Περιβάλλοντος ενέκρινε τη διαδρομή και την περιβαλλοντική συμβατότητα του έργου.

3) Σε συζήτηση στρογγυλής τράπεζας τον Οκτώβριο 1996 στο Ιταλικό Υπουργείο Βιομηχανίας ο γερουσιαστής Carpi δήλωσε ότι η Ιταλία προσβλέπει στην υλοποίηση του έργου έστω και με πρόταση εναλλακτικής διαδρομής (PRINTISI) όμως τοπικοί παράγοντες αντιδρούν στην στρατηγική επιλογή η οποία κατά άποψή τους δημιουργεί προβλήματα στην τουριστική ανάπτυξη της περιοχής.

4) Η κοινότητα από τη πλευρά της ,μέσω του εκπροσώπου της κ. Di Carpegna, άσκησε πιέσεις στην Ιταλική πλευρά θέτοντας σαν όριο τον επόμενο μήνα για τη λήψη πολιτικής απόφασης υλοποίησης του έργου στην αντίθετη περίπτωση θα διακόψει την χρηματοδότηση του έργου μέσω του προγράμματος REGEN θέτοντας επίσης θέμα για την ανάκτηση των πιστώσεων που ήδη έχουν δαπανηθεί και στην Ελλάδα.

Τέλος η Ιταλική πλευρά δήλωσε ότι το πρόβλημα έχει ξεφύγει από τον σχεδιασμό και τη λήψη αποφάσεων από την ENEL (αντίστοιχη ΔΕΗ) και παραπέμπουν στην πολιτική λύση .

Έχει προταθεί να τεθεί στην agenda των συζητήσεων του Έλληνα Πρωθυπουργού κατά την επίσκεψή του στην Ιταλία.
Σημειώνεται επίσης ότι:

α) το συγκεκριμένο έργο είναι είναι μέσα στις 10 προτεραιότητες της TEN (διευρωπαϊκά δίκτυα).

β) ο αρμόδιος Επίτροπος Ενέργειας έστειλε επιστολή στις Ιταλικές αρχές μέσω της οποίας εκφράζεται η θέληση της κοινότητας και η πίεση για την υλοποίηση του έργου.

ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΙΤΑΛΙΑΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1996

1. Κύρια χαρακτηριστικά του έργου

Το έργο της διασύνδεσης των ηλεκτρικών συστημάτων Ελλάδας και Ιταλίας μέσω υποβρυχίου καλωδίου συνεχούς ρεύματος θα έχει ικανότητα μεταφοράς 500 MW και θα λειτουργεί υπό τάση ± 400 KV. Το έργο εκτελείται από τις κρατικές ηλεκτρικές εταιρείες ΔΕΗ και ENEL των δύο χωρών. Οι δύο εταιρείες υπέγραψαν σύμβαση στις 6 Ιουνίου 1996 που προβλέπει ότι οι δαπάνες του έργου θα αναληφθούν κατά 25% από τη ΔΕΗ και κατά 75% από την ENEL. Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε 304 MECU, από τα οποία 228 MECU αντιστοιχούν στην ENEL και 76 MECU αντιστοιχούν στη ΔΕΗ.

Λόγω της συμφωνηθείσας κατανομής των δαπανών, η ENEL έχει αναλάβει να κατασκευάσει τα περισσότερα και τα σημαντικότερα μέρη του έργου, δηλαδή το υποβρύχιο καλώδιο, τους σταθμούς μετατροπής και 45 Km γραμμών μεταφοράς στην Ιταλία. Η ΔΕΗ έχει αναλάβει να κατασκευάσει 3 γραμμές μεταφοράς συνολικού μήκους 300 Km, εντός της Ελληνικής Επικράτειας.

2. Πρόοδος φυσικών εργασιών

Η ENEL αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα στην έκδοση των απαιτούμενων αδειών (περιβαλλοντικών, χωροταξικών) από τις αρμόδιες Ιταλικές αρχές. Η ENEL έχει υπογράψει σύμβαση για την κατασκευή του υποβρυχίου καλωδίου με την PIRELLI και προσύμφωνο για την κατασκευή των σταθμών μετατροπής με την ABB, αλλά η κατασκευή των τμημάτων αυτών του έργου προβλέπεται στις συμβάσεις να ξεκινήσει μετά την έκδοση των αδειών.

Η ΔΕΗ έλαβε την έγκριση περιβαλλοντικών όρων για τις 2 γραμμές και το σταθμό μετατροπής στον Άραχθο την 1 Νοεμβρίου 1996 και προβλέπεται να λάβει την έγκριση για την τρίτη γραμμή σύντομα. Η ΔΕΗ έχει ολοκληρώσει τις μελέτες των γραμμών μεταφοράς, έχει υπογράψει συμβάσεις με αναδόχους για την προμήθεια των απαιτούμενων υλικών και έχει προκηρύξει διεθνή διαγωνισμό για την κατασκευή της γραμμής μεταφοράς Άραχθος - Τρίκαλα, με προθεσμία υποβολής προσφορών το τέλος Νοεμβρίου 1996.

3. Πρόγραμμα REGEN

Ένα πρώτο τμήμα του έργου, προϋπολογισμού 100 MECU, έχει ενταχθεί στην Κοινοτική πρωτοβουλία REGEN με ποσοστό επιχορήγησης 35%. Με βάση τα μέρη του έργου που περιλαμβάνονται σε αυτό το τμήμα του, στη ΔΕΗ αντιστοιχεί κοινοτική επιχορήγηση 4 MECU και στην ENEL 31 MECU. Στο REGEN δικαιολογούνται δαπάνες του έργου μέχρι τέλους 1995.

Η ΔΕΗ, παρά τις προαναφερθείσες καθυστερήσεις του συνολικού έργου, έχει πραγματοποιήσει μέχρι τέλους 1995 τις αναγκαίες δαπάνες (11,43 MECU) ώστε να απορροφήσει τα διαθέσιμα 4 MECU. Η ENEL, όμως, έχει πραγματοποιήσει μόνο το 25% (21.9 MECU) των αναγκαίων δαπανών (88,57 MECU), έχει λάβει παράταση του προγράμματος μέχρι τέλους 1996 και ζητά νέα παράταση. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν συναινεί μέχρι τώρα σε περαιτέρω παράταση.

4. Πρόγραμμα INTERREG II

Στις 27 Νοεμβρίου 1995 εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η συνέχιση της χρηματοδότησης του έργου από την Κοινοτική πρωτοβουλία "INTERREG II - Συμπλήρωση Ενεργειακών Δικτύων" με ποσοστό επιχορήγησης 40%. Η ΔΕΗ έχει αρχίσει την πραγματοποίηση δαπανών για το πρόγραμμα, ενώ η ENEL δεν έχει αρχίσει ακόμη.

5. Πρόσδοτος δαπανών

Συνολικά λοιπόν η ENEL, λόγω των καθυστερήσεων στην έκδοση των αδειών στην Ιταλία που προαναφέρθηκαν, έχει πραγματοποιήσει δαπάνες της τάξης μόνο του 10% του τμήματος του έργου που τις αντιστοιχεί και κινδυνεύει να χάσει τα υπόλοιπα κοινοτικά κονδύλια του Ιταλικού τμήματος του προγράμματος REGEN.

Αντιθέτως, η ΔΕΗ έχει πραγματοποιήσει δαπάνες της τάξης του 20% του τμήματος του έργου που τις αντιστοιχεί, οι οποίες όμως εξασφαλίζουν την ομαλή απορροφητικότητα των κοινοτικών κονδυλίων του Ελληνικού τμήματος των προγραμμάτων.

6. Πρόσφατες εξελίξεις

Οι τοπικές κοινότητες στην περιοχή Λέτσε της Νοτίου Ιταλίας όπου θα γίνει μικρό επίγειο μέρος του έργου μέχρι τη σύνδεση σε υποσταθμό 400 KV αντιτίθενται στο έργο και οι προσπάθειες των αρμόδιων Υπουργείων από το κέντρο να αποσπάσουν τη συναίνεση των τοπικών φορέων προσφέροντας διάφορες παροχές για την περιοχή τους δεν καρποφόρησαν. Το Υπουργείο Δημοσίων Έργων δεν

μπορεί να εκδώσει την τελική άδεια για την κατασκευή του έργου γιατί δεν μπορεί να επιτευχθεί αυτή η τοπική συναίνεση.

Για να παρακαμφθούν οι τοπικές αντιδράσεις, η Ιταλική πλευρά εξετάζει ως εναλλακτική λύση την επέκταση του υποβρυχίου καλωδίου κατά 55 Km περίπου βορειότερα ως το Πρίντιζι, όπου υπάρχει μεγάλος σταθμός ηλεκτροπαραγωγής δίπλα στη θάλασσα. Η λύση αυτή συνεπάγεται μεγαλύτερο κόστος έργου, της τάξης των 30 MECU.

Η νέα διοίκηση της ENEL δεν δέχεται να πληρώσει ούτε μία λιρέτα παραπάνω από τις συμφωνημένες υποχρεώσεις της.

Υπάρχουν επίσης πληροφορίες ότι ορισμένα στελέχη της ENEL διάκεινται αρνητικά στο έργο με το επιχείρημα ότι η διασύνδεση θα λειτουργήσει ως μία επιπλέον πύλη για την είσοδο ανταγωνιστών στην Ιταλική αγορά ηλεκτρισμού.

Οι εξελίξεις αυτές οδηγούν στην εκτίμηση ότι προκύπτει πλέον ως ενδεχόμενο η ματαίωση του έργου. Μετά από πολυετείς συμφωνίες και προσπάθειες μεταξύ ΔΕΗ, ENEL, κυβερνήσεων Ελλάδας και Ιταλίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ένα τέτοιο ενδεχόμενο μειώνει την αξιοπιστία όλων των συμβαλλόμενων μερών και πρέπει να αποσοβηθεί.

7. Προτεινόμενες ενέργειες

Για την αποτροπή της ματαίωσης του έργου προτείνονται οι ακόλουθες ενέργειες:

1. Άσκηση πίεσης από την Ελληνική προς την Ιταλική κυβέρνηση να εκδώσει τις απαιτούμενες άδειες, ώστε να προχωρήσει η ENEL στην κατασκευή του έργου.
2. Συνεννόηση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ώστε :
 - α. Να ασκήσει παρόμοια πίεση προς την Ιταλική κυβέρνηση
 - β. Να βοηθήσει στην ομαλή χρηματοδότηση του έργου με κατάλληλα μέτρα (π.χ. περαιτέρω παράταση προγράμματος REGEN).

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ**

Αθήνα, 7-11-1996

Α.Π

Προς: Γενικό Γραμματέα Ανάπτυξης
κ. Ε. Τζέλλα

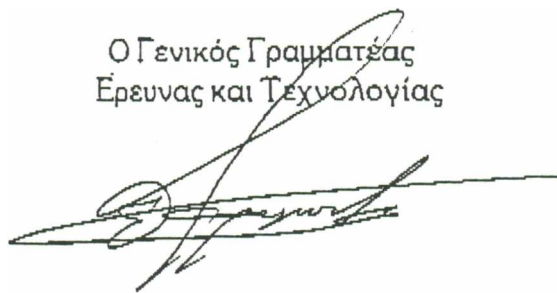
ΥΠΗΡΕΙΑΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πιθανά σημεία για ανάπτυξη συνεργασίας Ιταλίας - Ελλάδος στον χώρο των Βαλκανίων στον τομέα Έρευνας και Τεχνολογίας:

1. Συνεργασία στην δημιουργία του διεπιστημονικού εργαστηρίου βαθιάς θαλάσσης. Στά πλαίσια της απόφασης του ΟΟΣΑ για την διεξαγωγή Workshop για την διερεύνηση της ποιότητας του προγράμματος, η συνεργασία με την Ιταλία εμφανίζεται να είναι περισσότερο από σημαντική.
2. Συνεργασία με τα Ερευνητικά Κέντρα ΕΚΘΕ και ΙΘΑΒΙΚ για εξερεύνηση και εκμετάλλευση του υποθαλάσσιου χώρου. Συνεργασία για την δημιουργία σύγχρονων υδατοκαλλιεργειών,στά προγραμματά μπορούν να συμμετέσχουν και άλλες Βαλκανικές χώρες.
3. Συνεργασία σε θέματα θαλάσσιας τεχνολογίας και στην δημιουργία Ινστιτούτου UNIDO.
4. Ανάπτυξη συνεργασίας επιστημονικών δικτύων ροής της πληροφορίας, στους κόμβους των οποίων θα μπορούσαν να διασυνδεθούν οι διάφορες βαλκανικές χώρες.
5. Συνεργασία στα πλαίσια του 5ου Προγράμματος - Πλαισίου για την δημιουργία ερευνητικών δράσεων οι οποίες θα αναφέρονται στην συντήρηση των ιστορικών μνημείων.
6. Συνεργασία στα πλαίσια της αγροτικής βιοτεχνολογίας καί διαμόρφωση κατάλληλων ποικιλιών φυτών που θα μπορούσαν να ευδοκιμήσουν στον χώρο της Βαλκανικής.

7. Συνεργασία των ερευνητικών με τα κατάλληλα Ινστιτούτα των διαφόρων Ερευνητικών Κέντρων στον τομέα των υλικών και της μικροηλεκτρονικής. Αποτελέσματα τέτοιων συνεργασιών θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν από την Ιταλική αυτοκινητοβιομηχανία.

Ο Γενικός Γραμματέας
Έρευνας και Τεχνολογίας

Εμμ. Γ. Φραγκούλης